

Povídání ateistovo a malování Mgr. Plivníkovo
věcí křesťanských se týkající.
Část 35.

=====

Dnes vás náš hodně vzdálený přítel Mgr. Plivník obrazem a já slovem pozveme nikoliv za osobami světců nebo osobami světskými, ale k soše. Přesněji sošce. V chrámu Panny Marie Vítězné v Praze v Karmelitské ulici pod Petřínem poblíž velvyslanské zahrady USA je uchovávána nevelká soška Ježíška v dětské podobě, známá jako Pražské Jezulátko. Je dřevěná, potažená plátnem s vrstvou vosku a ve vosku kolorovaná. I s podstavečkem, který je její součástí, měří 47 cm.

Legendy s ní spjaté tvrdí, že Jezulátko se zjevilo v zázračném snu jistému španělskému mnichovi, který ji vymodeloval. Od něj se soška dostala ke sv. Terezii z Avily (zvané též Terezie od Ježíše), zakladatelce či významné reformátorce řádu karmelitánek. Ta sošku posléze věnovala své přítelkyni španělské vysoce postavené šlechtičně Marii Manrique de Lara y Mendoza, později provdané za Vratislava II. z Pernštejna a s ní se soška dostala do Čech. Tato Marie pak sošku použila jako svatební dar ke druhé svatbě své dcery Polyxeny z Pernštejna ovdovělé po Vilému z Rožmberka, když se vdávala v r. 1603 za Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic, pozdějšího knížete, a je také jako Polyxena z Lobkovic v obecnější známosti, protože je pramatkou všech dnes žijících Lobkoviců.

Paní Polyxena byla přísnou katoličkou (v Čechách obdivovanou i nenáviděnou) a také vynikající hospodářkou, která později jako vdova řídila hned několik panství, jež jí připadla hlavně po prvním manželovi i po rodičích.

Paní Polyxena podporovala hned několik katolických institucí. Sošku Jezulátka, s níž se postupně spojovala pověst a víra v zázračná uzdravení, věnovala v době smrti svého manžela (1628) řádu karmelitek. Karmelitky mají ve vztahu k sošce zvláštní postavení. Jejich privilegiem je sošku oblékat. K tomu je třeba uvést, že soška sama znázorňuje dítě ve splývavé bílé košilce, pod níž dole vyhlížejí bosá chodidla. Pravou rukou žehná a v levé drží malý globus završený křížkem na znamení, že vládne světu. Občas se uvádí, že na hlavě má korunu, ale to není přesné. Koruna je vždy zavěšena nad jeho hlavou. A tato soška má velmi bohatý šatník, čítající dnes 300 kusů oblečení v tzv. liturgických barvách, fialové, bílé, červené a zelené. Oblečení se pak střídá během roku i několikrát podle pravidel liturgického roku, zpravidla stejnou barvu má v daný čas a k danému účelu i ornát kněží. Letos o Velikonocích Jezulátko oblékala do bílé barvy sestra Jitka z Kongregace sester karmelitek. Oblečené Jezulátko má pak vždy typickou siluetu, pod kterou je dosti známo.

Co se korunek týče, ta nejstarší roku 1655, kterou daroval Jezulátku Bernard Ignác hrabě z Martinic, se považuje za ztracenou. Ta, která je ponejvíce používána dodnes, byla vyráběna pražskými zlatníky v letech 1810-1820, ale k dispozici je také korunka starší z roku 1767. Třetí existující zlatou korunku, bohatě zdobenu drahokamy, pak Jezulátko dostalo při návštěvě papeže Benedikta XVI. v roce 2009.

Není bez dramatické zajímavosti, že soška Jezulátka byla v roce 1961 při loupežném přepadení kostela odcizena. Později byla objevena, ale okolnosti krádeže se nepodařilo objasnit.

V Česku je Pražské Jezulátko sice známo, ale většinou laické veřejnosti opomíjeno. Soška je ale cílem mnoha návštěvníků z ciziny, hlavně z románských zemí a ze Španělska zejména, kteří k němu přicházejí nejen s prosbami a modlitbami, ale také s poděkováním. Takže na těch zázračných skutcích asi něco bude.

Mgr. Plivník nabízí pro potěchu hned dva obrázky Pražského Jezulátka a já věřím, že i těm, kterým to dosud nic neříkalo, bude přinejmenším jeho silueta povědomá.

A pokud se ptáte na význam písmen IHS, pak máte na výběr mnoha možností :

1. Zkratka Ježíšova jména psaného v řečtině, zde asi nevhodnější význam (ΙΗΣΟΥΣ, *Jésús*)
2. Zkratka z latiny: Ježíš Spasitel lidí (*Jesus Hominum Salvator*)

3. Podle jiné legendy souvisí tato písmena s výkladem snu císaře Konstantina před bitvou: V tomto znamení zvítězíš (In Hoc Signo vinces)
 4. V českém prostředí se používá výklad: Ježíš Hříšných Spasitel.
 5. Tovaryšstvo Ježíšovo (jezuité) monogram převzali do svého znaku, zdobí jím od 16. století všechny své nemovitosti i movitosti a dávají k němu výklad: Ježíš je náš společník (Iesum Habemus Socium)
-

Poznámka pod čarou: Stále se objevují noví FB-přátelé a ptají se na předchozí díly těchto „Povídání“. Všechna lze najít na adrese <http://amaterska-galerie.eu> , alias <http://hony-safra.eu> , kde na hlavní stránce mají vlastní „tlačítko“.

